

Methodiek systeemgerichte gezinscoaching

Amerpoort

Aanleiding

Behoefte aan methodiek passend bij ouders met een LVB, zowel ambulant als op de woonlocaties.

Amerpoort beschikt over 2 ambulante teams gezinscoaching en 2 woonlocaties voor LVB-ouders met hun kinderen (respectievelijk 4 en 12 plekken).

Systeemgerichte gezinscoaching

Is een interventie voor gezinnen met meervoudige en complexe problemen waarvan een ouder een licht verstandelijke beperking heeft en waarbij de ontwikkeling van kinderen bedreigd is. Zowel ambulant als intramuraal.

In 2024 herregistratie: erkenning als goed onderbouwd door het NJi.

The logo for Amerpoort, featuring the word 'Amerpoort' in a stylized, lowercase font. The letters are primarily purple, with some letters having small, colorful rectangular accents: 'A' has a green accent, 'e' has a blue accent, 'r' has a yellow accent, 'p' has a red accent, 'o' has a green accent, and 't' has a blue accent.

Amerpoort

Indicatiecriteria

1. Bij de (aanstaande) ouders is sprake van een licht verstandelijke beperking (IQ-score tussen 50 en 85), bij voorkeur blijkend uit een intelligentieonderzoek of bepaald op basis van een onderbouwd vermoeden: het gevolgde schoolniveau, het hebben van een beschermde werkplek of eerdere hulpverlening.
2. Er is sprake van problemen in de opvoeding en het gezinsfunctioneren
3. Het gezin heeft op drie of meer leefgebieden problemen en is niet of beperkt zelfredzaam, waaronder in ieder geval op het ouderschap, blijkend uit een ingevulde Zelfredzaamheid-Matrix.
4. De ouders vinden het moeilijk hulp te vragen en te aanvaarden en beschikken over weinig sociale (inclusief praktische en emotionele) steun.

De fasering

- Aanmelding
- Startgesprek
- Fase 0: opbouwen werkalliantie
- Fase 1: start en gezinstaxatie
- Fase 2: werken aan verandering
- Fase 3: vaststellen resultaten en afronding
- Consolideren en monitoren

= interventie

Startgesprek

- Startgesprek
- Verifiëren van de selectiecriteria
- **VGFO** (Vragenlijst Gezinsfunctioneren voor Ouders) in laten vullen door ouders
- **ZRM** (Zelfredzaamheid-Matrix) invullen

Fase 0

Opbouwen werkalliantie

Eerste 3-6 maanden

‘eerst invoegen, dan toevoegen’

Mag ik aansluiten?

Basishouding

Praktische hulp

Start beeldvorming

Amerpoort

Instrumenten voor beeldvorming

- Genogram
- Sociogram
- Levenslijn
- Observatie interactie ouder-kind (basiscommunicatieschema VHT)
- Gehechtheidsontwikkeling in beeld brengen (richtlijn)
- Interview dagelijkse routine
- In kaart brengen risicofactoren en signalen van onveiligheid (richtlijn + ARIJ)
- Gezinstaxatie

Start interventie: Fase 1

Start en gezinstaxatie

Volgende 3-6 maanden

Doel:

Situatie in kaart (beeldvorming) brengen m.b.v. de gezinstaxatie

Amerpoort

Gezinstaxatie

- Komen tot een gedeeld beeld en dit bespreken met de gezinsleden
- Analyse van de situatie met het gezin
- Wat gaat goed, wat willen de gezinsleden verbeteren?
- Wat moet er als eerste veranderen?
- Wat zijn de hypothesen?
- Samen met de gezinsleden doelen stellen

Stellen van doelen

Hoofddoel:

Kinderen ontwikkelen zich passend bij hun leeftijd en/of bij de beperking /problematiek doordat het gezinsfunctioneren is verbeterd; de ouders bieden hun kinderen veiligheid en voeden ze 'goed genoeg' op.

Subdoelen:

- De opvoedvaardigheden van de ouders zijn verbeterd
- De ouders ervaren minder stress
- De ouders vragen en aanvaarden hulp van anderen
- Er is een steunend netwerk beschikbaar voor alle gezinsleden

Werkdoelen (per 6 weken evalueren):

zijn concrete doelen om aan bovenstaande doelen te werken, zoveel mogelijk door gezinsleden zelf opgesteld en geformuleerd in hun woorden.

Interventie: Fase 2

Werken aan verandering

Volgende 6-12 maanden

Werken aan opgestelde doelen met behulp van de methodiek

Aanpassen van de beeldvorming waar nodig

Amerpoort

Interventie: Fase 3

Vaststellen resultaten en afronden

Volgende 3-6 maanden

- Opvoedvaardigheden ouders zijn verbeterd
- Stress is afgenomen
- Gezinsleden weten op welke momenten hulp te vragen
- Er zijn mensen aan wie ze hulp kunnen vragen en die steun bieden

Vaststellen bereikte resultaten in **eindverslag**
en opstellen **terugvalplan**
VGFO in laten vullen

Afsluitende activiteit / ritueel ter markering moment

Einde interventie,
niet einde gezinscoaching

Amerpoort

Consolideren en monitoren

Gericht op vasthouden en terughalen van het geleerde

- Vastgestelde resultaten in gezin terughalen
- Geleerde herhalen
- Vaardigheden opnieuw oefenen
- Monitoren goed genoeg opvoederschap

Opschalen naar interventie is mogelijk:

Selectiecriteria opnieuw beoordelen, invullen ZRM en VGFO

Werkzame elementen van de interventie

- Het hebben van een goede werkalliantie
- Positieve houding gezinscoach
- Systemische blik: de gezinsleden in verbinding met anderen en de tijd
- Praktische hulp en samen doen
- Bieden van hoop en vertrouwen, gericht op mogelijkheden
- Aanwezig en aandachtig zijn
- Interesse in de ander
- Geduldig en vasthoudend
- Transparant zijn
- Zoeken naar wat al wel goed gaat en dit uitbouwen
- Praktisch en outreachend
- Kleine stapjes, herhaling, langdurig betrokken

Amerpoort

Competenties en basishouding gezinscoach

- Aansluiten bij de gewoonten en het tempo van het gezin
- Kunnen omgaan met dilemma's en het gegeven dat er soms geen goede oplossing is
- De communicatie laten aansluiten op het taalniveau van de ouders
- Anticiperen op belangrijke levensfaseveranderingen of kleine veranderingen in het leven van de gezinsleden
- Bewust zijn van de relaties tussen de gezinsleden en wederzijdse beïnvloeding
- Bewust zijn van de relaties om het gezin heen en ook relaties aangaan met voor het gezin belangrijke personen
- Aansluiten bij de motivatie van het gezin

Amerpoort

Competenties en basishouding gezinscoach vervolg

- Inspelen op de denk- en handelswijze van het gezin
- Bewust zijn van de aard van de samenwerkingsrelatie die je met de gezinsleden aangaat
- De ouder stimuleren tot zelf nadenken en in actie komen
- Realiseren dat het maatwerk is en er geen standaardprotocol gevolgd kan worden
- Tips en adviezen op zo'n manier brengen dat de ouder zelf nog ervaart dat hij of zij invloed heeft op de situatie
- Evalueren en succesjes vieren, waardoor ouder en kind kunnen zien wat de voortgang is
- Humor van het gezin inzetten in het contact

Interculturele competenties

- Kennis van je eigen culturele bagage: ken je eigen opvoeding als kind, ken jouw eigen levensgeschiedenis, culturele achtergrond, krachten en kwetsbaarheden, waarden en normen en eventueel trauma.
- Kennis van de ander: leer de ander kennen door in gesprek te gaan, vragen te stellen, samen dingen te doen.
- Heilige huisjes kennen.
- Wisselen van perspectief.
- Verborgene dimensies.

Ondersteuning gezinscoaches

- Tweewekelijks teamvergadering
- Werkoverleg met gedragsdeskundige
- Intervisie
- Twee keer per jaar deskundigheidsbevordering op inhoudelijke thema's
- Werkklimaat organisatie

Amerpoort

Hoe komen gezinnen bij gezinscoaching terecht?

- Huisarts
- Eerder betrokken hulpverleners, zoals WSG
- Gemeente, (specialistische) buurt- of wijkteams

Financiering

- Jeugdwet : kinderen
- WMO
- WLZ } ouders
- IFZO

Wenselijk: gezinsindicatie

Ketenpartners

- Gemeente: - wijk/buurtteams
 - specialistische hulpteams
- Raad voor de Kinderbescherming
- William Schrikker Groep (WSG)
- Leger des Heils
- Samen Veilig (SAVE)

Amerpoort

Samen werken met:

Mentor MEE
FACT Thuiszorg Speltherapeuten
Behandelaren
Scholen Curator
Wijkagent/politie
Kinderdagverblijf
Bewindvoerder Centrum Jeugd en
Gezin
GGZ Huisarts
Verslavingszorg GGD

Amerpoort

Aandachtspunten samenwerking

- Goede communicatie
- Verwachtingen onderling helder hebben
- Hetzelfde doel voor ogen
- Gezinscoach staat naast de ouders
- Veiligheid van het kind
- Privacywetgeving
- Wie neemt het voortouw?
- Tijdspad

Ouderschap maakt kwetsbaar

Amerpoort

Contactgegevens:

Marny Aretz, Gedragsdeskundige Gezinscoaching
m.aretz@amerpoort.nl / 06-22 14 60 17

Ilse Ragbourn-Hoorn, Systeemgerichte Gezinscoach
i.hoorn@amerpoort.nl / 06-20 13 75 82

Gwendolijn Gerards, GZ-psycholoog Gezinscoaching
g.gerards@amerpoort.nl / 06-12 27 83 40

The logo for Amerpoort features the word 'Amerpoort' in a stylized, rounded font. The letters are primarily purple, with some letters having small colored squares (green, yellow, blue) integrated into them, giving it a modern and vibrant appearance.

Amerpoort